

[Christmas Møller.]

syn til Ordene og Ballelars sig imellem, som de mener det rigtigt —, fordi man jo er fuldkommen klar over, at her er der allerede truffet en Afgørelse.

Den højtærede Regering har ikke ment, det var muligt at hjemsende Rigsdagen uden dog at søge at gøre noget ogsaa med Hensyn til Smørret, og for saa vidt skulde dette jo ved Siden af andet, der er sket i den sidste Tid, være en stor politisk Begivenhed. Landbrugsministerens Tale var det jo paa en Maade, og det Forslag, han har fremsat, var det ogsaa, nemlig i den Forstand, at det rører ved noget af det mest centrale i den økonomiske Situation her i Danmark — ikke fordi jeg mener, at Landbrugsministerens Tale indeholdt noget nyt; jeg mener, det samme mange Gange forhen er sagt fra anden Side, og vi har jo i Landbokommissionen i sin Tid i høj Grad drøftet den største og mest betydelige Produktions Vilkaar, Smørproduktionens; men man har altsaa for saa vidt, med den Magtstilling, som Landbrugsministeren nu en Gang destoværre har, Lov at sige, at det er en betydelig Begivenhed, at han paa Flertallets Vegne klart tilkendegiver, at den vigtigste Produktion inden for Landbruget ser man i Dag under en lignende Synsvinkel som den, hvorunder man historisk maa se Kornproduktionens for 50—60 Aar siden. Der er jo ikke fra nogen Side, ej heller fra Ministeren, givet Anvisning paa eller i Praksis formet en Anvisning paa den Omlægning, som maa finde Sted, ligesom der i 80erne og 90erne skete den store Omlægning fra Kornproduktion til Forædlingsindustri, til dyrisk Produktion. Det danske Samfunds økonomiske Stilling er jo oven i Købet nu endnu vanskeligere, idet enhver maa være klar over, at vort Afsætningsforhold til Udlandet i Dag er afgørende for Beskæftigelsen her i Landet, medens vor Afsætning til Udlandet i 70erne, 80erne og 90erne, da Omlægningen fandt Sted, var ringe og vor Afhængighed af Udlandets Raavarer var ringe.

Saa mange Ting opfordrer til Kortfattethed, men jeg maa bede om, at man ikke i denne min Kortfattethed lægger andet end rent praktiske Hensyn til Arbejdet, som det nu engang ligger. Jeg maa tilføje, at nu kan kloge Hoveder i Ministeriet og kloge Hoveder uden for Ministeriet i Sommerens Løb hjælpe de Herrer med Gældsproblemet, der jo under den politiske Debat er blevet betegnet som det afgørende Problem; det har jo imidlertid ikke noget at gøre med det, der er afgørende for det danske Samfunds økonomiske Frem-

tid, nemlig dets Produktions Afsætningsmuligheder. Gældsproblemet kan være et Formue-Gældsansliggende inden Landets Grænser, som jeg ikke benægter kan have stor Betydning. Det kan jo være morsomt, som den højtærede Indenrigsminister gjorde det under Behandlingen af Tillægsbevillingsloven, at skyde os andre nogle Millionærer i Skoene og tale om deres ædlere Dele — han maa vel have Kendskab dertil —, men hans Skattelove har ikke noget at gøre med andet end Spørgsmaalet om Værdiernes Fordeling inden for Landets Grænser. Nej, det afgørende, som Situationen nu engang ligger for det danske Samfund, er Afsætningen udadtil af vore Industrivarer og Landbrugsvarer og naturligvis i ganske særlig Grad af Landbrugsvarerne, som udgør de tre Fjerdedele af vor Afsætning, og det Spørgsmaal kan paa ingen Maade klares gennem Gældsproblemet's Løsning.

Derfor vil jeg gerne have Lov at understrege Betydningen af den Drøftelse, der er foregaaet her i Dag. Man har ikke fra nogen Side, ej heller fra nogen, der staar mig og mit Parti nær, kunnet pege paa andre Veje til at yde Hjælp end de sædvanlige. Der er ydet Hjælp paa den ene og den anden Maade, men man har ikke som tidligere kunnet pege paa nye Veje. Naar man ikke har kunnet det, saa maa man efter min Mening, med det mørke Syn paa Situationen, som ogsaa vi har, i en Nødsituation som den, vi staar i, søge at bevare Produktionen og dens Afsætning, fordi det er saa nødvendigt for os alle. Jeg siger ikke dermed, at man ikke paa Omraader, hvor det er muligt at skabe Omlægning, skal forsøge det, men jeg siger blot, at jeg har ikke set positive Forslag i den Retning. Regeringens Forslag har vi for vort Vedkommende ikke kunnet tiltræde. Jeg ser saaledes paa det, at den højtærede Landbrugsminister i og for sig ogsaa selv nærer Ængstelse med Hensyn til Forslaget, og jeg tror ikke, han var kommet med det, om han ikke havde faaet det udefra; thi hvis jeg stiller et eneste Spørgsmaal til Landbrugsministeren, nemlig dette: Hvordan vil dette Forslags økonomiske Virkninger være, hvis Smørforbruget i Danmark gaar ikke ubetydeligt ned og Smørekspporten som Følge deraf stiger og denne Smøreksport kun kan ske vil saa at sige et eneste Marked? tyder saa ikke al Erfaring i Retning af en trykket Pris, saaledes at hvad man faar i Afgift fra Konsumenterne, hvad man faar i Tilskud fra Staten, det kan meget, meget nemt bortvejres ved den lavere Pris, man faar paa det fremmede Marked. Stiller